Ч. 73. (572.) Львів, неділя дня 8. цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

За Волинь і Полїсє.

(△) Від більше як півтора року західна Волинь та західне Полїсє належить до австрійської окупації. Поки-що істнує там усе ще военна управа, котрій додано цивільні орґани для виконуваня аґенд цивільної адміністрації. „На війнї як на війнї“; военне лихолїттє відбилось — розуміеть ся — і на сих українських теріторіях, подібно, як се мает ся річ з галицьким Поділлєм. Великі полоси краю є видовищем постійної военної борби, а тим самим знищені та вилюднені; чимало сіл пустує, бо населенє увели з собою Москалї, переводячи в дїло свою скитську тактику. Примірoм в Ковельщинї дві третині населеня виселені; остала тільки одна третина. Те саме, або й ще гірше, в Володимирщинї. Релятивно найбільше лишилось Жидів, бо міста не евакуовано. Найбільше натомість виселено Українців — селян. Всеж таки Українці ще й тепер творять усюда понад 70 проц. населеня, Поляки не більше 60 проц., Жиди около 20 проц.

Українське населенє занятої Волинї і Полїсся є, що правда, переважно етноґрафічною масою без виразної національної свідомости, але за те з недвозначним етноґрафічним почутєм своєї відрубности як від Поляків, так і Москалів. Волинець чи Поліщук знає, що він не Москаль, не „кацап“, але „Малорос“ чи „хахол“ — при чім ріжницю між обома типами розуміє він не як диялектичну а як етнічну. Вистарчає лише сяка-така поміч інтеліґентного Українця, а волинський чи поліський селянин перебуває миттю процес національного освідомленя та стає національним свідомим Українцем. Процес сей мали нагоду обсервувати всі, хто останніми часами бував на Волини і Полїссю.

Побіч українського селянина істнує в австрійській займанщинї Волинї і Полїсся й місцева українська інтеліґенція. Що правда, не сильна вона, але й не слабша від польської чи жидівської. Складають її оставші ту і там мимо евакуації учителї, аґрономи, дещо православних священиків та українських дідичів. Отся інтеліґенція національно свідома та до війни працювала мимо найтяжших політичних условин в українськім національнім напрямі — особливо через кооперативи. В Ковли була й місцева українська труна. Отся інтеліґенція, що не спішилась втікати за Москалями, сподівалась, що буде могла потрудитись для просвіти і двигненя свого народу під конституційним австрійським режімом, під омофором засади рівноправности і свобідного розвитку всіх народів, зокрема українського. По Росії, де українську націю до останніх часів неґовано, надіялись найти в Австрії національне ельдорадо. Кажемо: в Австрії — бо до Польщі відносять ся українське населенє Волинї і Полїсся так само, коли не ще більше вапорно, як галицькі Українці.

Перші враженя, получені зі зміною режіму, не могли — очевидно — бути принадними „Війна є війною“ і мaшеруючі кольони, часто в походї голодні маси збідженних та роздратованих жовнірів, природні на війнї реквізиції, трудність порозуміня між не Славянами а місцевим населенєм, вкінци закорінені упередженя на основі фалшивих інформацій певне не є відповідні до викликаня одушевленя в населеню. Але з часом ураґан боїв уляг ся, зачалась позиційна війна і поза фронтом мусїло зачатись бодай провізоричне уладженє відносин — як сказано, припала ся задача военній управі.

Великі прислуги і военній управі і населенню Волинї та Полїсся віддали тому українські Січові Стрільцї, відкомандовані Верховною Командою Армії в окуповані українські землї зразу як рекрутаційні комісаріяти а опісля як помічні орґани военної управи для справ шкільних, громадських і апровізаційних. Знаючи мову і психіку населення, добули вони собі його довіре, розвіяли перші некорисні враженя, спішили населенню з помочию і порадою, були посередниками-товмачами між ним а военною управою, яка зі свого боку найшла в них меткі та повні посвяти орудя управи. По поборенню перших перепон та непорозумінь зачалась інтензивна праця. Заложено — при матеріяльній помочи деяких місцевих громад, „Союза Визволеня України“, галицьких Українців і полонених з українських таборів — цілу низку українських шкіл, де стали працювати як учителї Українські Січові Стрільцї та учительки-Українки, місцеві і з Галичини. На поли апровізації зроблено дуже а дуже богато добра. Між громадами а военною управою витворено правильні дуже добрі відносини. Австрійська военна управа здобувала собі тим — мимо всіх лих военного стану — довіре і признанє населеня.

Per aspera ad astra.

(З житя наших еміґрантів в Канадї).

Федько Слюсарчук був саме під гумором. Се у нього звичайна річ під 4-ту годину сполудня. В його нотаріяльнім офісї під сю пору звичайно чимало „сторін“, що полагоджують свої правні справи, себто списують контракти, інформують ся про земельні наділи, купують шіфкарти, висилають до „старого краю“ гроші, тощо. Його депендент, Гринько Щупак, що від свого шефа моторнійший і більш образований (він ходить протягом першого конференційного періоду першого півроку до першої ґімназійної), роздягає ся в сю пору з сурдута, підтягає ґумовими підвязками рукави сорочки аж по лїктї і прie сердега до смерти. Його умову працю прибільшує ще й горячка, з якою він стараєть ся як найбільше справ полагодити на власну руку, без відома шефа. А до того мусить він раз у раз бігти до другого руму (не руму до чаю, а до американської кімнати), куди взиває його містер нотар, а звідси до сусїднього Онтеріо-готелю по нову батерію фляшок пива і по геннесі-бренді (горівку). Бо шеф урядує по свому...

В сій хвилї у містера Слюсарчука, як звичайно, чимало гостий. Уся інтеліґентна Україна, самі достойники. Отже: містер лойер (адвокат), що в Тучапах кінчив студії; шкільний інспектор краєвий, що практикував педаґоґію на економії у баронеси Бруніцької і досї називає авто автомобілем, хоч їздить ним щоднини враз зі свою місіс на проходи; інспектор від хопти в міністерстві аґрікультури, що їздить на комісії і вчить фармерів, що кукіль се не пшениця; інспектор від занедбаних дітий, що сам не був у школї анї дня, а тепер гонить людські діти у шлолу; інспектор від імміґрантів (сей навіть в уніформі), власник кількох камяниць і галї на весіля і хрестини; кількох редакторів, що були складачами в типографії тов. Шевченка у Львові, богатий купець з Дулїб, власник дванайцятеро дітий і грубої як бодня жінки Гапки, що все грозить новим потомком, немовби зробила заклад, що подвоїть число свого нарибку; сухий як скипка швець з Копичинець, що має гуртовий склад лїкерів і кождої недїлї розбивав нас по преріях своїм автом — і я, найменша фіґура, професор, від якого заносило ще „ґалїшенством“, себто непорадністю, скрупулятністю і „фікс-ідеєю“, що суспільність повинна руководитись правдою та, що знанє є підоймою поступу.

Пан нотар, кремезний хлоп, з великим черевом, з виголеною під носом полянкою, з сірими набрескливими очима і з вузьким та низоньким чолом сидів на деревлянім фотелю з біґунами і гойдав своє черево, в якому хлюпотїло кількaнайцять фляшок пива „блу рібон“, закріпленого фляшкою горівки.

Якраз депендент поставив на круглім столї, при якому сидїло лицарство, нову батерію і побіг до сторін, що шуміли за скляними дверми. Ізза довгого дожиданя на новий транспорт нотар попав в дрімоту і клїпав очима, як курка, яку слїпить ясне сонце.

— Містер Тіо — штовхнув його кулаком шкільний інспектор — вам снить ся місіс? Не бійтесь, вона не зараз тут буде, бо я зателефонував до неї, що вас візвали на засїданє громадської ради, а потім візвав вас на авдієнцію „тато“ (премієр Манїтоби).

Нотар клїпнув очима і забурмотїв: „Нолї турболї ціркуляс меас“...

Я бухнув сміхом.

— Як, як ви сказали?

— Або що? Ви гадаєте, що тільки ви на лацінї вчені. Го-го! Я онодї сказав „татови“ сю фразу, а він трохи мене не випілував. Записав собі зараз до своєї нової інавґураційної промови: „Нолї турболї“ і так далї.

Я не видержав і поправив містера Слюсарчука. Та се його тільки роздратувало.

— Хиба се не однаково! І так нїхто не розуміє. А впрочім, нащо нам сеї науки. Ви — чую — вчили ся в якихось там школах щось кількaнайцять лїт — ну і що з того? Чим ви є? Учителем, бідаком, що не має на фунду. Я вчив ся два роки, а дивіть: я нотар, радний міста, політичний орґанізатор на усю Манїтобу, права рука премієра міністрів, з доходом в четверо таким, як ваш. І всі ми тут пани в порівнаню з вами. А наші студії? — при коровах. — Ви, кажуть, мали бути священиком. Овва! Я ним був і ще можу бути, як тільки схочу. Хиба ви не бачили моеї грамоти на ерея, присланої менї з самої Москви? Вона і досї висить у мене в рамках на стінї між фотоґрафіями.

Містер Слюсарчук скінчив, поглянув з тріюмфом по товаришах, а вони притакнули і подивились на мене з виразом не то спочуваня, не то легковаженя.

Мене зацікавила духовна каріера Слюсарчука і я просив, щоби він розказав, як попав він в духовний стан. Слюсарчук ковтнув пива і став росказувати.

Я приїхав сюди — говорив він — молодим парубком. Зі старого краю привіз фізичну силу і слюсарську практику і тому не тяжко

Мусимо сконстатувати, що на Волини і Поліссю —

українське шкільництво не тільки не посунулось вперед, але навпаки пішло в зад, між тим як шкільництво шести відсотків „Поляків" (римо-католиків) непропорціонально скочило в гору. Не можна сего явища приписати несвідомости чи неохоті до науки в укр. селян. Навпаки: всі вони жадають української, і лише української школи та укр. учителів готові часто до жертв зі свого боку на сю ціль. Між тим з кількох громад, де вже були великі і цвитучі укр. школи, усунено учителів, в инших укр. громадах не відчиняєсь укр. шкіл задля „недостачі кваліфікованих сил" — між тим, як форсуєсь польські школи, отвираєсь одну за другою навіть для зникаючого числа дітий і обсаджуєсь їх дуже часто на скрізь некваліфікованими силами.

Полякам дано всяку спроможність орґанізувати своє національне житє в Польщі, а навіть поза її межами — прим. в Холмщині і Підляшу. Сотки учителів і урядників польської національности з Галичини пішли до Польщі орґанізувати школи, суди, політичні власти і т. д. Ділялось се на цілій лінії вже давно перед актом з 5 падолиста м. р. Ми, Українці, маємо всяку підставу домагатись, щоби анальоґічно поступовано супроти українського населеня Волині і Полісся.

Чому приміром шкільними інспекторами на Волини чи Полісю не мають бути Українці?

було мені найти заробіток. І справді швидко я добив ся до Сіпіяру і став на роботу при зелізниці. В девятнайцятім році одружив ся і зажив семейним житем.

Не знаю, яким шляхом поплило-б було моє житє, як би не одна обставина, яка мому житю і житю богатьох других наших еміґрантів надала несподіваний і недожиданий напрям.

Як відомо, наші люди жили тут своїм первісним робом: робили найтяжшу роботу, засівали своїми кістками прерії, будуючи зелізниці, копаючи канали і справляючи найгірші верте-пи в Гімлї і здобуваючи собі реноме добрих робітників. Найбільш діймаючим нашим горем була повна відсутність наших священиків — а душа рвалась до чогось рідного, до чогось такого, що заповнювало-б пустку житя на еміґрації. Нам треба було церкви, а сеї церкви ми не були в силї здобути, Французи й Бельґійці закинули на нас свої сіти, користаючи з нашого змаганя до здобутя священиків, а Рим зі свого боку був байдужним на наші заходи створити свою церковну єрархію.

У Стейтах тоді заговорили серед наших земляків про створене національної незалежної церкви, а відгомін дискусій на сю тему дійшов до нашого слуху. Ми заворушились.

І як раз в сей момент появив ся між нами Серафим. Гарний мушина, оратор, підприємчивий — з усіми прикметами ініціятора й орґанізатора. Бувший царський сповідник, жертва нахабности ґвардейського офіцира, що вкрав йому жінку, а тепер десперат, що шукав відради на дні чарки і в авантурничім житю. Грунт для його подвигів був прегарний; він був нашим дожиданим апостолом. І він ним став.

(Кінець буде).

Революція в Росії.

Російська република.

БЕРНО (Ткб.). До Льондону подають з Петрограду: Майже всі більші дневники, що зачали виходити з хвилею вибуху революції, є за републікою. Кілька відомих дневникарів, які доси виступали виключно в анархістичнім дусї, перейшли на сторону демократичного републіканізму. Монархісти ще застрашені, пригноблені і задержують резерву. В теперішній хвилї нема сумніву, що стремлїнє за демократичною републікою є дуже сильне серед публіки.

Резолюція союза републіканських жовнїрів.

ПЕТРОГРАД (Тбк.). Союз републіканських жовнїрів ухвалив резолюцію, яка заявляє ся за енерґічним веденем дальшої війни аж до заключеня тревалого мира в порозуміню зі союзниками, який запевнить справи російської демократичної републїки і право всїх народів, старати ся о свої народові права. Союз попре провізоричне правительство при переведеню його проґрами і буде поборювати всякі проби перешкод в орґанізаційній роботї.

Розрухи в фльоті Північного моря.

ШТОКГОЛЬМ. Надійшли тут донесеня про нові розрухи в фльоті Північного моря. Кілька кораблїв ушкоджено. Один воєнний корабель підчас розрухів в пристані затоплено. Всїх офіцирів забили. В гельсінґфорській пристані ушкодили значно корабель „Полтава", а лінійний корабель „Павло I." ушкоджений так сильно, що його направа потриває цілий рік.

Алексеєв начальним вождом.

З Петрограду подають до Швайцарії, що ґенерал Алексеєв став начальним вождом, а ґен. Лешицький обняв команду на румунськім фронтї.

Самобійство жінки Штірмера.

ЖЕНЕВА. З Петрограду подають, що жінка б. премієра Штірмера підрізала собі горло бритвою. Мала 62 роки. Причиною самобійства мав бути зміст листу, який дістала.

„Нехай живе українська република!"

ЖЕНЕВА. „Temps" доносить, що в Росії почала ся жива аґітація за урядженем російської союзної держави. В Петроградї відбула ся жива манїфестація неросійських народів, що замешкують Росію. Українці несли хоругов з написю: „Нехай живе українська република", „Нехай живе російська федерація!"

Царська родина в Петропавловській кріпости.

КОРЕНГАГА (Ткб.). Російські дневники доносять, що цар і цариця в найблизших днях будуть перевезені до Петропавловської кріпости, де будуть інтерновані.

Війна.

Війна з Америкою.

РОТЕРДАМ. (Ткб.) Американське правительство задумує вислати 6 представників на будучу конференцію союзників.

Корабельні американські інжінери, які розслїдили німецькі пароплави, ушкоджені через залогу, що дуже скоро буде можна направити машини.

Коли положенє буде вимагати, американське правительство займе ті кораблї.

З Ню-Иорку доносять, що Американці не будуть церемонити ся з тими Німцями, які не пристануть на воєнну полїтику Союзних Держав і можливо всїх примкнуть.

ВАШІНҐТОН. (Ткб.) В Палатї представників, предсїдатель комісії заграничвих справ сказав; „Мусимо рішучо станути по сторонї коаліції, яка веде війну в імя людства.

Мусимо так ужити наших сил, щоби наші змаганя увінчали ся цілковитою побідою. Треба роздавити пруський мілїтаризм.

РОТЕРДАМ. З Ню-Иорку подають, що міністер маринарки уповажнений до порозуміня зі союзними штабами адміралїції до ужитя американської фльоти в Европі.

Орґанізує ся експедиційний корпус, який має бути висланий на французький фронт.

ВАШІНҐТОН. (Ткб.) Виконавча власть просила, щоби конґрес ухвалив зараз кредит 680 мілїонів фунтів штерлїнґів на військо і фльоту, з того 586 мілїонів на військо.

Манїфестація у французькій Палатї послів.

ПАРИЖ. (Ткб.) Президент міністрів Рібо заявив в Палатї послів: Є се велике історичне діло, що найбільше мирова на світї американська демократія приступає до війни спільно з нами і нашими союзниками.

Поробивши всьо, що було можливе, щоби доказати своє мирове поведенє, американський народ заявляє торжественно, що не може остати байдужним в тій великанській боротьбі між правом а насильством.

Уважає він за свій обовязок чести, привернути всї правила міжнародного права.

Відручне письмо Вільзона вказує ясно, що та боротьба є справдї спором між духом волї, а духом бажаня власти.

По великих славословіях Рібо в імени цілого краю засилає американському правительству і народови свої найгорячійші желаня.

Успіхи підводних лодок.

БЕРЛІН. Від часу оголошеня д. 30. марта вислїду дїяльности підводних лодок, ті лодки, після свіжого збірного донесеня затопили 134.000 тон брутто.

Чи мирові переговори?

БЕРЛІН. „Voss. Ztg." доносить: Ріжні познаки вказують на те, що дано почин до мирових переговорів.

Скликанє мирового конґресу.

КОПЕНГАГА. Соціялїстична робітнича партія Росії скликала до Петрограду на час Великодних свят конґрес робітничих делеґатів для ухваленя внесень в справі мира.

„Daily Chronicle" пише про мирові струї в Анґлії: Від кількох днів можна запримітити в робітничих кругах Анґлії зростаючу розбіжність думок в осуджуваню дальших воєнних заряджень. Більша часть анґлїйської робітничої партії хвалить сей мировий конґрес скликаний на час Великодня через російську робітничу партію.

„Avanti", італїйське письмо, доносить, що з нагоди російського мирового конґресу також італїйські робітники видали відозву, котра займаєть ся робітничими питанями,

З російського звідомленя.

Звідомленє ґенерального штабу з 5. цвітня західний фронт: По безуспішних борбах зведених д. 3. цвітня за склад оружя на лївом березї Стоходу в околици Тоболи—Геленін наші

війська обсадили правий беріг тої ріки. Ворог удержав там слабий гарматний огонь. Після звідомлень вождів наші війська, що боронили тої точки, понесли тяжкі втрати. З двох полків 5 дивізії стрільців тільки кількадесять вояків дістало ся на правий беріг Стоходу. Оба команданти тих полків убиті. Третий полк тої дивізії відступив, теряючи половину свого численного складу. З двох полків двох инших пільних дивізій спаслось тільки до кількадесять вояків. Инші полки менше потерпіли. Дня 4. с. м. о год. 6 вечером ворог спрямував нагальний гарматний огонь на відтинок Пеняки-Чепелі-Свинюхи, в сторону Золочева, острілюючи нашу першу і другу лінію і всі наші задні получення. Самолети кермували гарматним огнем і рівночасно кидали бомби. О год. 7 вечером ворог виконав нагальний атак на село Чепелі, але відперто його огнем. Вкоротці відтак ворог підняв ще 5 наступів в напрямі села Чепелі. Серед пятого наступу вдало ся йому вдерти ся до наших ровів, але протинаступом зараз виперто його. Шестим наступом ворожа піхота здужала опанувати часть наших ровів коло села Чепелі, але наші війська знов виперли його і привернули цілковито нашу першу лінію. На решті фронту крісовий огонь і діяльність літаків.

З турецького звідомленя.

ЦАРГОРОД. Головна кватира оголошує д. 5. цвітня: **Фронт Діяля:** Анґлійці відступають дальше в напрямі на Бакубу. **Фронт кавказький:** Дві ворожі сотні, котрим удало ся переходово вдерти ся до перших забезпечуючих ліній в відтинку на нашім правім криլі, прогнано. Лінія наших сторожей остає сильно в наших руках.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 6 цвітня 1917

На західнім фронті:

Гарматня борба на фронті в Артоа останними днями значно змогла ся. Передовсім від Анґро до полудневого берега Скарпи вчера вечером наші становища були острілювані сильним огнем гармат великого калібру. Кілька разів посуваючі ся вперед анґлійські вивідні відділи залога наших ровів відперла. Також на фронті над Еси, в звязи з нашою виправою коло Сапінель, про котру донесено вчера, а котра в зменшених розмірах зовсім повела ся, вивязала ся на північ від Реймс значна огнева борба. Ми полонили там 18 офіцирів і 817 вояків та здобули 4 скорострілы, 10 метавок мін і богато амуніції. Французький протинаступ між Сапінель а Ля Невіль відперто. На західнім березі Мози в пополудневих годинах гарматна борба переходово збільшила ся.

Погода знов викликала в день і в ночи дуже значну діяльність вивідну і наступну літаків і богато надвоздушних борб. Анґлійську ескадру, що складала ся з 4 самолетів, а котра дійшла аж да Дуе, один наш погонний відділ придержав і знищив. Всі 4 самолети лежать за нашими лініями. Пор. бар. Ріхтгофен мав з того два самолети, 35 і 36 з ряду. Кромі того ворог утратив 8 самолетів в надвоздушній борбі а 2 від стрілів з землі. Наших недостає 3 самолетів.

На східнім фронті:

Фронт баварського князя Леопольда. На південь від Риґи, коло Ілукшти, коло Тобола, над Золотою Липою і Нараївкою і на південь від Станиславова російська артилерія зужила великі скількости муніції проти наших становищ. Російський наступ проти гори Попелихи на півд. захід від Бережан, піднятий по висаді міни, не вдав ся.

При здобутю російської опірної точки Тобола над Стоходом дня 30. с. м. попали в наші руки: 130 офіцирів, 9.500 мужви, 150 машинових крісів і метавок мін і богато всякого знаряда.

Фронт ґенерала полковника арх. Иосифа: Нічо нового.

Фронт ґенерала пільного маршалка Макензена: Положене незмінене.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

НОВИНКИ.

— **Хто хоче заняти ся висланем петиції** з справі маніфесту з 5. падолиста 1916 р., звонить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всі потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомлене: коли, до якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** отворена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. сьвят) від год. 4—6 вечером.

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка!** Історично-фільософічна секція вибрала от сих дійсних членів: дра Стефана Балея, проф. Василя Герасимчука, д-ра Иосифа Пеленського і проф. Федора Срібного.

Засідане історичної секції відбудеть ся в середу 11. цвітня о год. 6. вечером в канцелярії Товариства з порядком: Проґрама праць секції. Просить ся о участь всіх дійсних членів.

— **Нові перегляди на Угорщині.** З Будапешту доносять, що там появилось урядове оповіщене про спис, перегляд і покликане всіх 46—50 літних обовязаних до служби в ополченю і всіх 24—45-літних мужчин, які доси були признані нездатними.

Тільки ті особи не мають ставати до перегляду, котрі при попередних переглядах були признані нездатними і одержали іменне звільнене від служби.

Перегляд відбудеть ся від 2. до 25. мая с. р.

— **Американське золото.** З Вашинґтону доносять: В своїй бесіді в конґресі заявив Вільзон, що в американськім скарбі знаходять ся 3 міліярди і 44 міліони золота, отже найбільший засіб цілого світа.

— **Російські Українці а революция.** „Діло“ пише: Тільки нині наспіли тут російські часописи з перших днів по вибуху революції.

В часописях сих між ин. є вже перші вістки з України. І так „Утро Росії“ (ч. 62 з д. 5/10 марта) доносить із Києва:

Вчера вечером на зборах представників українських орґанізацій і ґруп було присутних звиш сто осіб, які одноголосно постановили вислати привіт і виявити повне співділане новому правительству,

З одушевленем принято предложене Центральної Ради вислати депутацію у Петроград для заяви новому правительству про невідкладні потреби українського народу. Рішено також поробити кроки для негайного відновленя української преси і звернути ся з відозвою до населеня, щоби піддержало порядок і співділало для ослабленя гостроти питаня виживленя.

— **Німецький розпорядок про одіж.** Державний уряд для одіня в Німеччині установив від дня 3 цвітня с. р. якість і максимальну скількість одіня для кождого віку і для обох полів. Мущина може одержати тільки два ґарнітури одіня, один плащ, дві пари штанів і дві блюзи ношені при роботі, пару зимових рукавиць. Жінкам дозволено на три сукні, одну спідницю, дві блюзи, один плащ, один і три фартухи. Дозволено тільки на 2 до 4 штуки всяких родів біля. Ще меньшу скількість одіня визначено для дітий. Уряд для одіжи видає картки особам, які хотять собі справити нове одіне: вони перед тим мусять зложити письменну заяву про ті припаси, які мають.

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 8. цвітня 1917.

Нині: 8. цвітня гр.-кат. Неділя цвітна, римо-кат. Великдень.

Завтра: 9. цвітня гр.-кат. Матрони, римо-кат. Пон. сьв.

○ **Порядок Богослужень в Страстний Тиждень і Світлий Празник Воскресеня Христового** в Церкві св. Успеня Пресвятої Діви Марії у Львові.

1. Понеділок, Второк, Середа: щоденно о год. 9 рано св. Служба Божа Преждеосвященних Дарів.

2. Великий Четвер:

о год. 9 рано св. Служба Божа соборна св. Василя Вел. з Вечернею,

о год. 6 вечером Утреня Вел. Пятниці т. є. Служба Христових **Страстий.**

3. Велика Пятниця:

о год. 8 рано Царські Часи,

о год. 10 рано Вечерня,

о год. 11 рано обхід з **Плащаницею** і проповід,

о год. 5 вечером Страстні **Псальми** (хор),

о год. 6 вечером Утреня надгробна.

4. Велика Субота:

о год. 9 рано св. Служба Божа св. Василия Вел.

5. Світле Воскресене Г. Н. Ісуса Христа:

о год. 4 рано Надгробне, обхід і Утреня воскресн.,

о год. 8 рано св. Служба Божа співана,

о год. 4 по полудни Вечерня з проповідию.

6. Світлий Понеділок і Второк: всі богослуженя, як звичайно т. є.:

о год. ½7 рано Утреня і св. Служба Божа читана,

о год. ½10 рано св. Служба Божа співана і проповідь,

о год. 4 по полудни Вечерня.

○ **Пригадуємо, що духовні реколекції** для мужеської інтеліґенції відбудуть ся у Львові в церкві духовної семинарії в понеділок, вторник і середу. Релиґійні розважаня подасть звісний реколектор о. Леонтій Куницький. В перших двох днях відбудуть ся науки о 6 год. вечером, а в середу о 5. год., по чім слідує для желаючих сповідь.

○ **Товариство** українських наукових викладів ім. П. **Могили.** В неділю д. 8. с. м. відбуде ся в малій салі Інституту ім. Миколи Лисенка виклад п. д-ра Ярослава Гординського на тему „З історі руху української молодіжи 60 их років XIX. ст.“ Початок точно о год. 4-ій по полудни.

○ **Для відбудови краю.** При краєвім Товаристві господарськім „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. І. пов., урядує постійно українське „Технічне Товариство“ як технічна Комісія для справ відбудови краю.

Задачею Технічної Комісії є: уділювати всяких технічних порад і пояснень в справах відбудови краю, виготовляти всякі пляни, кошториси і оцінки шкід воєнних, удержувати тісний контакт з Централею відбудови в Кракові, з Експозитурами, товариствами, ремісничими, підприємцями і продуцентами. 2—?

○ **Вписуйте ся в члени** „Споживно-господарської Спілки“ (Укр. Молочарня) Консумційного Товариства зар. з обм. порукою у Львові. Уділ 10 корон, вписове 1 корона. Гроші слати на адресу: „Краєвий Союз кредитовий“ вкл. книжочка 2591. або Тов. „Дністер“ вкл. книж. ч. 7106. — Управа 2—3

○ **Українці стрийської дільниці м. Львова!** В понеділок дня 9. цвітня с. р. (другий день лат. свят) відбудуть ся загальні збори читальні „Просвіти“ стрийської дільниці, отже вэновлене народного і просвітного житя, яке застановила воєнна заверуха. Нехай на тих зборах не бракне ні одного свідомого Українця і Українки. Працю треба зачати на ново з долини і впровадити на нові давні шляхи. Конець війни нехай не застане нас не зорґанізованими!

Збори відбудуть ся при ул. Длуґоша ч. 17 І. пов. о год. 6 вечером. 2—2

○ **Оселі для інвалідів У. С. С.** орґанізує Товариство „**Маківка**“ в Новім Санчи. Уділ 10 корон, вписове 1 корона. Посередничить в вишукуваню посад для інвалідів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закупно осель.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку, золоті і плятині.
Пацієнтів з провінції залагоджує ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Голоду і дорожні не буде — если кождий кусник землі обсіяте яриновим насінєм. Всі свіжі насіня поручає І. Борис, Перемишль. 5—10 з.

Інструктора для ученика IV. кл. народної і учениці II. кл. народної пошукує о. І. Ковальський, Ванів, п. п. Белз. 2—6

Головацькі Петро і Марія з Киданова пов. Бучач, тепер в Буянові, п. Журавно, пошукують своїх синів Еміліяна і Порфіра. 3—3 з.

Чайківська Юлія з Киданова пов. Бучач, тепер в Буянові, п. Журавно, пошукує свого чоловіка Стефана. 3—3 з.

Учителька потрібна до панночки з III. виділової, якаб могла приготовити до вступного сем. іспиту. Уряд парохіяльний Бруховичі п. Янчин. 4—5

Хто має вояка в родині, то мусить знати про: I. Причинок на удержанє. Хто є родиною покликаного. II. Воєнні виселенці. III. Права інвалідів. Додатки на зраненє. Родини інвалідів. Побори інв. офіцірів. IV. Права вдовиць і сиріт по жовнярах. V. Права родин по пропавших без вісти. VI. Додаткові запомоги до пенсії для інвалідів і їх родин і и., які подає „Інформаційний календарець“. Ціна з пересил. 1 шт. 40 сот., 12 шт. К 3·50. „Жовнярський“ Ціна 30 сот., 12 шт. К 2·50.

Висилає ся також: Оскар Уайльд „Сфінкс без тайни“. Книжка чудових і мистецьких оповідань з анґл. мови. Укр. видавництва „Нова Культура“ ціна в опасці К 1·70, з поруч. перес. К 2·—. Проспект на жаданє. 4—10
А Березовський, Львів, Карпінського ч. 19 а.

Українські молитвенники.

I. **Хвалите Господа з Небес.**

гарного формату, звиж 750 сторін друку, є найновійшим молитвенником в чистій народній мові.

Зміст Молитвенника: Щоденні молитви ранішні і вечірні. Найважнійші пісні з вечірні і утрені. Літурґія св. Йоана Золотоустого. Образець Тайни покаяня. Молитва перед і по сповіди, перед і по Причастю. Молитви на час Великого посту і на більші свята. Акафисти, тропарі і кондаки воскресні, щоденні і на більші свята. Найбільша збірка коляд і церковних пісень. Пасхальна таблиця.

Молитвенник друкований гарними черенками на білім тривкім папері коштує: 1. в переплеті з плюшу або шкіри зі золоченими берегами і футералом К. 9·—. 2. В переплеті в полотно з мармуровими берегами К. 4·00.

II. **Малий молитвенник**

народною мовою, малого догідного формату. Оправлений цілий в полотно з витисками 1 корона.

Молитвенники можна дістати за попереднім надісланєм гроший: в Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. До замовлень доплачує ся 45 сот. на пересилку почтову.

В роковини битви на **Маківці** 29/4, 30/4, 1/5 1915 вбиваймо цвяхи 4 в Стрілецький Щит і уряджуймо в кождій громаді величаві торжества в честь наших Героїв-добровольців Укр. Січ. Стр.!

Дуже важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, нехай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-ге видане). Ціна 1 К 40 сот., з почтовою оплатою 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот. 25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено). Висилає ся лише за готівку. Замовленя і гроші прошу присилати на адресу А. ОКПИШ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів уділяючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.

Конюшина російська

при замовленях від 100 кґ по К 680.

Цибуля сїянка

від 1 кґ по К 110, насіня прочих ярин, трав, пашних ростин і цвітів достарчає „Краєвий Союз госп. торгов. Спілок“ з Централї у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. і зі складів в Перемишли ул. Косцюшки ч. 5. і Стрию, Ринок ч. 6. 3—6

Великий український співаник

Наша дума

Зладив Антін Гапяк.

(Друге видане, справлене і побільшене).

182 пісень **200 коломийок**

Пісні получені на шість ґруп:
I. Патріотичні і політичні (21 пісень).
II. Історичні (19 пісень).
III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чумацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень).
IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень).
V. Любовні (64 пісень).
VI. Коломийки (200 пісень).

Окладинку Співаника прикрашує гарна вінєта, виготовлена арт. малярем Буцманюком а першу сторонт образець „Вїзд Б. Хмельницького до Києва“ (відбитка звісного великого кольорованого образа арт. маляра М. Івасюка) та кромі сього при початку і при кінци кождої ґрупи, уміщена гарна відповідно дібрана ілюстрація.

Ціна співаника „Наша дума“ К 2·80 (оправлений в полотно К 4·50).

Сей великий Співаник можна набути також окремими частями а іменно: часть перша п. з.

Наша Слава

у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.

Співаник
Наша Слава коштує К 1·40

част друга п. з.

„Наша пісня“

містить пісні любовні і коломийки. Співаник „Наша пісня“ коштує К 1·40.

Хто не може набути великого співаника „Наша дума“ за К 2·80 нехай замовить собі співаник „Наша Слава“ або співаник „Наша пісня за К 1·40.

На звичайну пересилку почтову треба додати 30 сот. а на поручену 65 сот. Замвленя і рівночасно гроші треба висилати під адресою: **Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.**

Христос Воскресе!

Вже вийшли
дуже гарні кольорові святочні картки малюнку арт. маляра І. Косініна.

Серия з трех карток з портом	К	—·80
За 20 карток оплата	„	4·50
„ 50 „ „	„	10·60
„ 100 „ „	„	21·—

Картки висилає ся лиш за наперед надіслану готівку.
При більших замовленях і купцям дає ся опуст.
Замовленя приймає: 3—3
Денис Кучика, Львів, ул. Пекарська ч. 43.

АРТИСТИЧНЕ
ЗАВЕДЕНЄ РИТІВНИЧЕ
найдешевша фабрика кавчукових стампіль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всї ритівничі роботи з металю, литі і пресовані.

Таблиці і шильди литі в рожних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа до домів.

Всї замовленя виконує ся в якнайкоротшім часі.

21. ТОМІВ 21.

Творів української лїтератури

від Котляревського до Руданського виключно, з редакції П. Юліяна Романчука, накладом Товариства „Просвіта“ у Львові, на добрім папері, гарний друк, у полотняній оправі з витисками коштує К. 52·50, в оправі півполотно з витисками К. 42·—.

Поодинокі томи 1) в полотняній оправі К. 2·50, 2) в півполотно К. 2·—. При замовленю всїх томів нараз оплачуємо порто самі а при замовленю поодиноких томів належить долучити 45 сот. на рекомендоване порто (або 72 сот. на фрахт, коли замовляє ся більше як два томи нараз). Твори обіймають слїдуючих письменників і поетів:

книжка 1. І. Котляревського, П. Артимовського Гулака, Е. Гребінки, стор. 536; другий наклад.
„ 2. і 3. Григорія Квітки — Основяненка в 2 томах, стор. 544, 552, другий наклад.
„ 4. М. Шашкевича, Я. Головацького, ст. 456, другий наклад.
„ 5. Н. Устияновича, А. Могильницького стор. 512, другий наклад.
„ 6. А. Метлинського, М. Костомарова, стор. 496.
„ 7. і 8. Тараса Шевченка в 2 томах (ст. 552, 544, третий наклад.
„ 9, 10, 11, 12, 13, 14, П. Куліша в 4 т., стор. 504. 560, 576, 528, 560, 700.
„ 15. і 16. І. Воробкевича в 2 том., стор. 420, 420.
„ 17. Л. Глібова, Кс. Климковича, Вол. Шашкевича, стор. 592.
„ 18. Ол. Стороженка, стор. 592.
„ 19, 20, 21. Ст. Руданського в 3 томах, стор. 456, 456, 480,

Висилаємо лише за попереднім надісланєм готівки. Радимо спішити ся з замовленями, тому що деякі томи на вичерпаню а новий наклад не скоро буде можна зробити. — Замовленя і гроші слати на адресу: Канцелярія Тов. „Просвіта“, Львів, Ринок 10.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 1[illegible].